

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Sža/16/2014
Identifikačné číslo spisu:	1013202181
Dátum vydania rozhodnutia:	12.08.2014
Meno a priezvisko:	JUDr., Ing. Miroslav Gavalec
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:1013202181.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ing. Miroslava Gavalca, PhD. a z členov a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a JUDr. Petra Paludu, v právnej veci navrhovateľa: M. I., narodeného XX.XX.XXXX, štátneho príslušníka Iránskej islamskej republiky (ďalej len „Irán“), v krajine pôvodu naposledy bytom J., provincia J., ulica H., G. Z. XX, t.č. miesto pobytu O., F., H., zastúpený JUDr. Miroslavou Mittelmanovou, advokátkou so sídlom Hurbanovo nám. 5, Bratislava, proti odporcovi: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky - Migračný úrad, Pivonková 6, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu ČAS: MU-341-136/PO-Ž-2010 zo dňa 4. novembra 2013, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Saz/73/2013-47 zo dňa 5. marca 2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Saz/73/2013-47 zo dňa 5. marca 2014 m e n í tak, že rozhodnutie odporcu ČAS: MU-341-136/PO-Ž-2010 zo dňa 4. novembra 2013 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a na ďalšie konanie.

Odporca j e p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľovi trovy konania vo výške 528,45 Eur (titulom náhrady trov právneho zastúpenia) do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku, k rukám jeho právnej zástupkyne JUDr. Miroslavy Mittelmanovej.

Odôvodnenie

I.

Predmet konania

Krajský súd v Bratislave rozsudkom uvedeným vo výroku potvrdil rozhodnutie č. MU-341-136/PO-Ž-2010 zo dňa 4. novembra 2013, ktorým odporca podľa § 13 ods. 1 zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení platnom v čase vydania napadnutého rozhodnutia (ďalej len „zákon o azyle“) neudelil navrhovateľovi azyl a podľa § 13c ods. 1 a § 20 ods. 4 zákona o azyle mu neposkytol doplnkovú ochranu.

V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že podaný návrh prejednal a rozhodol na pojednávaní za prítomnosti zástupkyne navrhovateľa a odporcu, a dospel k názoru, že napadnuté rozhodnutie odporcu je potrebné potvrdiť ako zákonné a vecne správne.

Krajský súd uviedol, že v prejednávanej veci dokazovanie nedoplnil. Pred samotným prejednaním a rozhodnutím veci sa podrobne oboznámil s obsahom prvostupňového správneho spisu ČAS: MU-341-136/PO-Ž-2010, ako aj s predchádzajúcim spisom ČAS: MU-186/PO-Ž-2009.

K námietke nepreskúmateľnosti rozhodnutia pre nedostatok dôvodov krajský súd uviedol, že podľa jeho názoru je táto námietka nedôvodná. Odporca v odôvodnení napadnutého rozhodnutia dostatočným, zrozumiteľným a podrobným spôsobom opísal zistený stav veci, ako aj priebeh doterajšieho azylového konania. Opísal obsah vykonaného dokazovania, pohovorov vykonaných s navrhovateľom, ním predložené dôkazy, ako aj obsah informácií, ktoré získal o krajine pôvodu navrhovateľa vo vzťahu k ním prezentovanému dôvodu podanej žiadosti o azyl. Logickým a jasným spôsobom odôvodnil svoju právnu úvahu, na základe ktorej dospel k výrokom napadnutého rozhodnutia. Pokiaľ navrhovateľ svoju námietku konkretizoval vo vzťahu k medializácii prípadu navrhovateľa je podľa názoru súdu na mieste konštatovanie, že konkrétne ani táto čas odôvodnenia rozhodnutia netrpí vadou nepreskúmateľnosti. Odporca celkom jednoznačne poukázal na skutočnosť, že forma medializácie (uvedením iba iniciálok mena osoby o ktorej sa v zverejnenom článku písalo) prakticky znemožňuje identifikáciu navrhovateľa. Ak teda odporca dospel k takémuto názoru, tento názor odôvodnil logicky a zrozumiteľne - bez ohľadu na skutočnosť, či jeho názor je alebo nie je správny.

K námietke rozporu zisteného stavu veci s obsahom spisu (správy o krajine jeho pôvodu, svedčiace o správaní sa iránskych orgánov ku konvertitom), krajský súd dospel k názoru, že ani táto námietka nie je dôvodná. Odporca, na jednej strane opísal obsah jednotlivých navrhovateľových prednesov, vykonaných v priebehu pohovorov, podobne tiež vyhodnotil ním predložené dôkazy a na strane druhej opísal obsah správ o krajine pôvodu navrhovateľa - informácií, obsahovo zameraných na postavenie konvertitov v Iráne a na správanie sa iránskych autorít k osobám, ktoré z islamu konvertovali na iné náboženstvo. Skutočnosť, že odporca po vyhodnotení vykonaného dokazovania dospel k názoru, že navrhovateľ nesplnil predpoklady udelenia azylu, resp. poskytnutia doplnkovej ochrany nemôže znamenať, že napadnuté rozhodnutie je v rozpore s obsahom spisu.

Námietku nesprávneho právneho posúdenia veci vyhodnotil krajský súd taktiež ako nedôvodnú.

Krajský súd sa ďalej vyjadril k výroku o neudelení azylu. V aktuálnom konaní navrhovateľ ako dôvod svojej žiadosti uviedol obavu o život v súvislosti s tým, že prestúpil z islamskej viery na vieru kresťanskú. Uviedol, že na kresťanskú vieru konvertoval už počas svojho pobytu v Iráne. Ako to vyplýva z obsahu aktuálneho, resp. predchádzajúceho azylového spisu navrhovateľa, navrhovateľ ničím nepreukázal existenciu svojho krstu, ku ktorému malo dôjsť buď v auguste 2007, resp. v novembri 2008 v Iráne. Navrhovateľ mal iba nedostatočné vedomosti o kresťanskej viere na ktorú prestúpil a tento dôvod ako dôvod odchodu z Iránu, resp. ako dôvod žiadosti o azyl prezentoval až potom, ako bolo vo veci jeho prvej žiadosti o azyl vydané negatívne rozhodnutie odporcu. Faktom je aj skutočnosť, že navrhovateľ počas prvého azylového konania opakovane uvádzal, že vierovyznaním je moslim šítskej vetvy. Až počas druhého, aktuálneho konania uviedol, že vierovyznaním je kresťan, ktorý konvertoval z islamu. Podľa názoru súdu, ktorý vychádza z obsahu výpovedí navrhovateľa, tvrdenie o jeho konvertovaní počas pobytu v Iráne bolo účelovým. Ak by ako moslim prijal kresťanskú vieru a z dôvodu ohrozenia, ktoré mal pociťovať, z krajiny pôvodu utiekol a hľadal ochranu na Slovensku, nepochybne by túto skutočnosť uviedol už vo svojom prvom azylovom konaní. Ak tak nekonal, jediným logickým vysvetlením je fakt, že k jeho konvertovaniu z islamu počas jeho pobytu v Iráne v skutočnosti nedošlo. Navrhovateľ po vydaní v tomto konaní prvého, negatívneho rozhodnutia z 31. marca 2011, bol dňa 17. septembra 2011 podmiennečne pokrstený vo farnosti Božej Múdrosti Košice - Furča (Gréckokatolícka cirkev). Skutočnosť, že išlo o podmiennečné pokrstenie svedčí o skutočnosti, že ani označená cirkev nemala za preukázané, že v minulosti došlo ku krstu navrhovateľa. Ak by tomu tak

bolo, nemohlo by dôjsť k udeleniu sviatosti krstu. Keďže ku krstu navrhovateľa došlo v priebehu už začatého azylového konania, navrhovateľa sa z pozície "bežného" žiadateľa o azyl dostal do postavenia žiadateľa "na mieste". Odporca vyhladal a do spisu založil množstvo správ o Iráne pochádzajúcich z rôznych zdrojov, obsahom ktorých boli informácie týkajúce sa postavenia a postihov príslušníkov iných cirkví ako islamu, osobitne zamerané na osoby, ktoré z islamu konvertovali na iné náboženstvo. Mal teda dostatok vedomostí o tom, ako sa Irán stavia k svojim štátnym občanom, ktorí prestúpili z islamu na iné vierovyznanie. Avšak iba tieto fakty nemôžu byť relevantnými pre vydanie pozitívneho rozhodnutia. Rovnako dôležitým je zistenie, či osoba, ktorá prestúpila z islamskej na inú vieru tak urobila z dôvodu svojho skutočného náboženského presvedčenia, predovšetkým aj, že koná a správa sa tak, ako to kresťanské náboženstvo aj požaduje. Na túto skutočnosť poukázal aj Najvyšší súd Slovenskej republiky v odôvodnení svojho rozsudku sp. zn. 10Sž/12/2013 z 22. mája 2013, keď nariadil odporcovi v tomto smere vykonať dokazovanie. Odporca v intenciách tohto právneho názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vykonal s navrhovateľom doplňujúci pohovor, na obsah ktorého odporca v podrobnostiach poukázal. Z predmetného doplňujúceho pohovoru s navrhovateľom je zjavné, že navrhovateľ do kostola moc nechodí. Keď sa, cca 4 mesiace pred vykonaním pohovoru, v kostole zastavil, pomodlil sa za rodinu a išiel spať. Od svojho krstu bol iba raz v Košiciach na svätej spovedi. Nevedel reprodukovat' žiadnu modlitbu. K svojim "nenávštevám" kostolov v Bratislave uviedol, že tu nepozná kostoly. K cirkevným sviatkom gréckokatolíckej cirkvi vedel uviesť iba "Nový rok, keď sa narodil Ježiš Kristus a potom jeden sviatok, keď sa neje mäso". Navrhovateľ nenavštevoval žiadne cirkevné spoločenstvo. Podľa názoru súdu, pokiaľ odporca na základe takto zisteného stavu veci vyhodnotil konvertovanie navrhovateľa ako účelové, takáto jeho správna úvaha je dôvodná. Súd v tejto súvislosti poukazuje na skutočnosť, že pokiaľ aj navrhovateľ v čase krátkom po prijatí krstu mal isté nedostatky v znalosti viery, postupom rokov od krstu a aj zvyšovaním veku navrhovateľa by malo logicky dôjsť k prehĺbovaniu - utužovaniu jeho znalostí o cirkvi ako takej, za člena ktorej sa prehlasuje. Teda včítane všeobecných znalostí o cirkevných obradoch, povinnostiach člena cirkvi a základných postulátoch kresťanského vierovyznania. Takéto utužovanie vo viere by bolo logickým v prípade, ak by navrhovateľom prezentované kresťanské vierovyznanie bolo skutočným a nie iba účelovým. Navrhovateľ sa však, ako to je zrejme z obsahu vykonaného dokazovania, nespráva ako kresťan gréckokatolíckeho vierovyznania, neplní si ani svoje základné cirkevné povinnosti a podobne nemá ani vedomosti, predpokladané členovi tejto cirkvi. Podľa názoru súdu, ktorý je zhodný s názorom odporcu, konvertovanie navrhovateľa z islamu bolo účelovým konaním. Ak teda odporca navrhovateľovi azyl neudelil, postupoval v súlade so zákonom o azyle.

Krajský súd sa vo svojom odôvodnení vyjadril aj k výroku o neposkytnutí doplnkovej ochrany. Podľa názoru súdu odporca aj v tejto časti výroku napadnutého rozhodnutia rozhodol správne a v súlade so zákonom. Navrhovateľ namietal, že odporca sa vo vzťahu k tomuto výroku nezaoberal hrozbou vážneho bezprávia do budúcnosti, vzhľadom k tomu, že navrhovateľ má krstný list, ktorý preukazuje jeho odpadlivosť k islamu. K tejto námietke súd poznamenal, že je skutočnosťou, že inštitút doplnkovej ochrany skutočne pôsobí aj do budúcnosti. Avšak vo vzťahu k prejednávanej veci - teda k ev. hrozbe vážneho bezprávia spočívajúcej v mučení alebo neľudskom alebo ponižujúcom zaobchádzaní alebo treste je tak vo všeobecnosti, ako aj vo vzťahu k prejednávanej veci potrebné poukázať na skutočnosť, že pri rozhodovaní musí odporca vziať do úvahy na jednej strane relevantné informácie vzťahujúce sa na tú-t ktorú oblasť možného bezprávia, a na strane druhej posúdenie individuálnych predpokladov ich uplatnenia voči žiadateľovi o azyl, teda navrhovateľovi. Zo správ o krajine pôvodu navrhovateľa vyplýva, že za istých okolností hrozí v Iráne skutočne konverzitom z islamu zaobchádzanie, zodpovedajúce vážnemu bezprávniu v zmysle ust. § 2 písm. f/ bod 2. zákona o azyly. Ak by teda malo hroziť navrhovateľovi vážne bezprávie z titulu prijatia kresťanskej viery, podľa názoru súdu by sa tak mohlo stať v prípade, ak by navrhovateľ skutočne túto vieru prijal a táto skutočnosť by bola v krajine jeho pôvodu známou. S poukazom na odôvodnenie rozhodnutia odporcu, resp. na odôvodnenie tohto rozsudku vo vzťahu k neudeleniu azylu, navrhovateľ ničím nepreukázal, že by počas svojho predchádzajúceho pobytu v Iráne kresťanskú vieru prijal. Toto jeho tvrdenie bolo vyhodnotené ako účelové. Pokiaľ ide o prijatie krstu počas navrhovateľovho pobytu na Slovensku, jeho uskutočnenie bolo preukázané a nikým nespochybnené. Avšak s poukazom na vyššie uvedené odôvodnenie tohto rozsudku, predovšetkým však na zistenie skutkového stavu veci v konaní pred odporcom krajský súd

skonštatoval, že aj prijatie krstu ako znaku prijatia kresťanskej viery bolo formálnym, účelovým a neúprimným. Ak sa navrhovateľ ani počas svojho pobytu na Slovensku nespráva spôsobom, zodpovedajúcim ním proklamovanému vierovyznaniu, ktorá skutočnosť nesvedčí o úprimnosti konvertovania, niet dôvodu predpokladať, že by sa tak správal po svojom návrate do krajiny svojho pôvodu. Krajský súd vyhodnotil odporcovu správnu úvahu vyslovenú v tomto smere za správnu a v súlade so zákonom.

Krajský súd ďalej skonštatoval, že mu je známy právny názor, ktorý súd vyslovil v zrušujúcej časti rozsudku č.k. 9Saz/62/2012-64 z 28. novembra 2012 vo vzťahu k medializácii prípadu navrhovateľa - teda ku skutočnosti, že bez ohľadu na fakt, že ku konvertovaniu navrhovateľa vo svojej podstate nedošlo, iránske úrady by sa mohli o navrhovateľovi domnievať, že k apostázii došlo. Avšak súd súčasne konštatuje, že konkrétne v posúdení tejto otázky dospel k zmene pôvodne vysloveného právneho názoru. Dôvodom zmeny tohto názoru boli predovšetkým tieto okolnosti: 1. Pri vyslovení názoru na túto otázku (v rozsudku č.k. 9Saz/62/2012-64) ušlo pozornosti súdu, že Irán ako krajina pôvodu navrhovateľa nemá na Slovensku svoje diplomatické zastúpenie. Je teda málo pravdepodobné, že by sa o článku uverejnenom v denníku SME z 15. októbra 2010 zastúpenie Iránu vo Viedni (ktoré má pôsobnosť aj pre Slovensko) vôbec dozvedelo. 2. V dobe vydania napadnutého rozhodnutia od uverejnenia článku (15.10.2010) ubehli tri roky ktorá skutočnosť nepochybne spôsobuje fakt, že je prakticky nulový predpoklad, aby iránske orgány pri návrate navrhovateľ vôbec evidovali existenciu tohto novinového článku. 3. Navyše, ak v predmetnom článku boli uvedené iba iniciály osoby ktorej sa článok týkal bez uvedenia dátumu narodenia.

Krajský súd preto dospel k názoru, že je prakticky vylúčené, aby iránske štátne orgány mohli v prípade návratu navrhovateľa do domovskej krajiny prisudzovať prestúpenie na kresťanskú vieru.

II.

Odvolaanie navrhovateľa proti rozsudku krajského súdu

Proti uvedenému rozsudku podal navrhovateľ včas odvolanie, z dôvodov ustanovených v § 205 ods. 2 písm. b/, d/ a f/ OSP.

K otázke medializácie prípadu navrhovateľ uviedol, že práve medializácia prípadu bola jedným z dôvodov rozsudku Krajského súdu v Bratislave, č.k. 9Saz/62/2012-64 zo dňa 28. novembra 2012, pre ktorý bol zrušený výrok odporcu o neposkytnutí doplnkovej ochrany. Síce ho navrhovateľ ako námietku v oprávnom prostriedku neuviedol, ale s týmto právnym názorom krajského súdu sa pracovalo ďalej, považoval navrhovateľ za potrebné ozrejmiť prečo bolo nevyhnutné tento prípad medializovať a následne, prečo ho v tomto konaní ako námietku uviedli. Medializácia prípadu bola nevyhnutná k tomu, aby sa zabránilo vyhosteniu navrhovateľa, ktorý ako maloletý bez sprievodu vstúpil na územie SR a z dôvodu konvertovania na kresťanskú vieru sa nechcel a nemohol vrátiť späť do krajiny pôvodu. Aj napriek tomu bolo v čase medializácie prípadu vydané rozhodnutie o administratívnom vyhostení navrhovateľa z územia SR do Iránu a na účel vyhostenia bol aj zaistený a umiestnený v útvere policajného zaistenia pre cudzincov. Medializácia poslúžila ako tlak občianskej spoločnosti voči nezákonnému postupu štátu a efektívne zabránila vyhosteniu navrhovateľa.

Aj keď Irán nemá na Slovensku diplomatické zastúpenie, Iránske veľvyslanectvo vo Viedni je akreditované pre SR, na základe čoho jeho zamestnanci vykonávajú diplomatické a konzulárne funkcie aj na území SR. Preto nesúhlasí s názorom, že je málo pravdepodobné, aby sa Zastúpenie Iránu vo Viedni o navrhovateľovi dozvedelo. Navyše navrhovateľ je spoločenský človek žijúci v Bratislave a Iránci žijúci na Slovensku ho poznajú a vedia o ňom, že je konvertita, a preto mohli informovať veľvyslanectvo. Okrem toho, iránska tajná služba je aktívna aj v zahraničí a iránski agenti sa v jednotlivých krajinách informujú na iránskych disidentov a utečencov.

Navrhovateľ má za to, že krajský súd porušil zásadu právnej istoty vo vzťahu k svojim dvom rozdielnym rozhodnutiam o tej istej veci, a na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým

zisteniam, a nesprávne právne posúdil vec pokiaľ ide o námietky uvedené v opravnom prostriedku.

Pokiaľ ide o správy o krajine pôvodu navrhovateľ uviedol, že tieto nasvedčujú tomu, že konvertovanie, popretie Proroka sa v Iráne trestá alebo môže trestať smrťou. Navrhovateľ má o svojom konvertovaní dôkaz, krstný list. Preto akékoľvek vyhodnotenie navrhovateľa ako nedôveryhodného neprichádza do úvahy a odporca i krajský súd mali zobrať tento fakt na zreteľ a ak v spise boli k dispozícii informácie, ktoré potvrdzovali, že konvertiti môžu byť potrestaní najvyšším možným trestom, trestom smrti, mali sa tým zaoberať. Podľa názoru navrhovateľa krajský súd nesprávne posúdil vznesenú námietku v tejto veci, a na základe existencie správ o prenasledovaní konvertitov a možnému uloženiu trestu smrti zrušiť rozhodnutie odporcu, pretože napadnuté rozhodnutie je v rozpore s informáciami dostupnými v spise.

Podľa názoru navrhovateľa mal odporca pri posudzovaní navrhovateľovej žiadosti postupovať v intenciách právnych názorov vyslovených súdmi. Podľa rozhodnutia krajského súdu č.k. 9Saz/62/2012 z 28. novembra 2012 mal odporca prihliadať na faktický stav vierovyznania navrhovateľa. Ďalej zdôraznil, že v čase vydania napadnutého rozhodnutia navrhovateľ preukázateľne prijal kresťanskú vieru. Aj v rozhodnutí sp.zn. 10Sža/12/2013 z 22. mája 2013 bolo uvedené, že najneskôr počas pobytu na Slovensku navrhovateľ konvertoval na kresťanskú vieru. Dokonca sám odporca v rozhodnutí uviedol, že čo sa týka faktického stavu, že žiadateľ je konvertita, ten migračný úrad nespochybňuje, pretože žiadateľ predložil o tom hodnoverný dôkaz, potvrdenie o krste. Takže odporca má o konvertovaní dôkaz a sám ho nespochybňuje. Krajský súd sa nemal zaoberať prvou žiadosťou, pretože to navrhovateľ nenamietal a nezrovnalosti, ktoré odporca uvádzal boli v minulosti ustálené. Počas prvej žiadosti bol navrhovateľ maloletý bez sprievodu a bol odkázaný na pomoc a starostlivosť osôb oprávnených konať vo veciach maloletých. Opatrovník, ktorým bol v konaní zastúpený sa vzdal práva na podanie opravného prostriedku bez konzultácie s navrhovateľom. Navyše opatrovník priznal, že navrhovateľ od začiatku uvádzal, že je kresťan.

Pokiaľ ide o dôvod prechodu z islamskej na inú vieru, navrhovateľ uviedol, že pochádza z iného kultúrneho a náboženského prostredia a jeho predstava o konvertovaní na kresťanstvo a života podľa kresťanských pravidiel môže byť odlišná od predstáv iných. Dobrovoľne prijal krst a stal sa kresťanom. Odpadnutie od moslimskej viery bolo prirodzeným dôsledkom viacerých stretov s iránskym režimom, nechcel viac žiť v súlade s islamskými tradíciami. Vyžadovanie preukázania ovládania pravidiel kresťanstva ako to žiada odporca je nereálne, pre navrhovateľa bol podstatný hlavne únik od pôvodnej viery. Ani kresťan katolík na území SR nepozná a nedodržiava všetky prikázania a stále je považovaný za katolíka. Navrhovateľ bol navyše pokrstený po dôslednej duchovnej príprave.

Navrhovateľ ďalej poznamenal, že odpadlivosť od viery, tzv. apostáza a konvertovanie na inú vieru sú rovnocennými činmi. Takže ak odporca i krajský súd odmietali navrhovateľa ako konvertitu, nezaoberali sa tým, či ide o odpadlíka od islamu.

Pokiaľ ide o opodstatnené obavy z prenasledovania, navrhovateľ tieto prezentoval dostatočne a jasne. V krajine pôvodu nedodržiaval náboženské tradície, a dokonca bol aj zadržaný náboženskou políciou. Poukázal na § 19a ods. 6 zákona o azyle podľa ktorého sa pri posudzovaní žiadosti o udelenie azylu neprihliada na to, či žiadateľ skutočne má rasové, náboženské, národnostné, sociálne alebo politické charakteristické črty, ktoré spôsobujú jeho prenasledovanie, ak sú mu prisudzované pôvodcom prenasledovania. Preto sa mali odporca i krajský súd zaoberať vyhodnotením toho či navrhovateľovi nebude hroziť prenasledovanie, pretože mu iránske orgány budú prisudzovať konvertovanie, resp. odpadlivosť od islamu. Navyše Iránska vláda monitoruje aj internetovú komunikáciu a aktivity na sociálnych sieťach. Navrhovateľ sa netají svojim náboženským vyznaním ani na svojej Facebook stránke.

Podľa názoru navrhovateľa mal odporca, v prípade ak vyhodnotil navrhovateľa ako osobu nedôveryhodnú, jeho žiadosť o azyl podľa § 12 ods. 2 písm. d/ zákona o azyle zamietnuť ako zjavne neopodstatnenú.

Navrhoval preto rozsudok krajského súdu zmeniť tak, že rozhodnutie odporcu zrušuje a vec sa vracia odporcovi na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Zároveň si uplatnil náhradu trov právneho zastúpenia.

III.

Vyjadrenie odporcu k odvolaniu navrhovateľa

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa vyjadril tak, že vyhodnotenie osoby navrhovateľa ako nedôveryhodnej osoby považuje za opodstatnené. Jeho tvrdenia o dôvodoch odchodu z krajiny pôvodu boli počas azylových konaní rozporné, chaotické, protirečivé a zmätočné. Námietky v opravnom prostriedku považuje za účelové. Odporca riadnym a dostatočným spôsobom, na základe skutočností, ktoré sú obsahom spisového materiálu zistil skutkový stav, na základe ktorého vydal rozhodnutie. Nezistil dôvody na udelenie azylu ani poskytnutie doplnkovej ochrany. Navrhovateľ nežije v súlade s kresťanstvom, kostol nenavštevuje a jeho znalosti o kresťanských zvykoch a modlitbách sú takmer nulové. Nestýka sa s kresťanmi, ani nevyhľadáva kresťanské komunity. Námietku navrhovateľa preto vyhodnotil ako účelovú, formálnu a neúprimnú, cieľom zabezpečiť si legalizáciu pobytu na území SR. Odporca skúmal aj to, či sa navrhovateľ nestal v dôsledku konvertovania utečencom na mieste. Dospel k záveru, že mu nehrozí žiadna z foriem prenasledovania v zmysle zákona o azyle, preto ho nepovažuje za utečenca „sur place“.

Podľa názoru odporcu navrhovateľ neuviedol a nepreukázal také skutočnosti, ktoré by ho oprávňovali vydať rozhodnutie o udelení azylu, resp. poskytnutí doplnkovej ochrany a má za to, že súd aj správny orgán komplexne, objektívne a individuálne posúdili všetky relevantné okolnosti týkajúce sa predmetnej veci. Navrhoval preto rozsudok krajského súdu potvrdiť, a tým aj rozhodnutie odporcu v celom rozsahu ako vecne správne a zákonné.

IV.

Argumentácia rozhodnutia odporcu

Odporca podľa § 13 ods. 1 zákona o azyle neudelil navrhovateľovi azyl a podľa § 13c ods. 1 a § 20 ods. 4 zákona o azyle mu neposkytol doplnkovú ochranu.

Odporca vo svojom rozhodnutí podrobne zhrnul všetky konania od podania prvej žiadosti o azyl navrhovateľa.

Prvýkrát požiadal o udelenie azylu 21. apríla 2009, opatrovník žiadateľa /vtedy ako maloletý bez sprievodu/ po tom, ako bol na základe readmisnej dohody vrátený z územia Českej republiky. Ako dôvod uviedol obavu o svoj život pri návrate do krajiny pôvodu. V pohovoroch neskôr ako dôvody uviedol, 1. že počas ramadánu bol zadržaný náboženskou políciou, pričom bol na kauciu prepustený s tým, že sa to bude riešiť súdnou cestou, 2. obvinenie rodičov kamarátky z mimomanželského pomeru a 3. obava z toho, že sa iránska polícia dozvie, že pri cestovaní po Európe použil falošný izraelský pas, za čo bol jeho kamarát odsúdený na 30 rokov. K prvému dôvodu odporca uviedol, že náboženská polícia je zriadená, striktné pravidlá sa však, najmä v súkromí, nedodržiavajú. Ani žiadny s dokumentov predložených žiadateľom nepreukazujú, že by mal závažné problémy s Iránskou políciou. K druhému dôvodu uviedol, že v Iráne sú ženy vnímané ako subjekt rodinnej cti a často býva vlastnými mužskými príslušníkmi rodiny zavraždená. Existencia tohto dôvodu bola spochybnená. Navyše tento dôvod nespomenul pri prvých dvoch pohovoroch. K tretiemu dôvodu odporca uviedol, že osobám mladším ako 18 rokov bez sprievodu, je na území SR udeľovaný tolerovaný pobyt a v prípade núteného návratu po 18. roku sa ako dôvod uvádza zamietnutie žiadosti o azyl, nemajú sa preto ako dozvedieť o tom, že použil falošný izraelský pas. Odporca preto vydal dňa 6. júla 2009 rozhodnutie ČAS: 18637/PO-Ž-2009, ktorým žiadateľovi neudelil azyl a neposkytol doplnkovú ochranu. Rozhodnutie nadobudlo dňa 12. augusta 2009 právoplatnosť.

Druhýkrát požiadal žiadateľ o azyl 25. júna 2010 z dôvodu jeho prenasledovania zo strany štátnych orgánov Iránu pre nedodržiavanie moslimských tradícií v Iráne. Uviedol tiež, že konvertoval na

kresťanskú vieru. V pohovoroch uviedol rovnaké dôvody ako pri prvej žiadosti a konvertovanie z islamu na katolícke kresťanstvo, za čo by mu pri návrate hrozila smrť. Konvertoval z dôvodu, že videl ako slušne žijú arménski kresťania a kresťanstvo sa mu zdalo ako správnejšie náboženstvo. Kresťanom bol aj jeho brat. Chodil za arménskymi kresťanmi, kde sa modlil. Po tom, ako o tom povedal rodine, začali z bezpečnostných dôvodoch rozmyšľať o jeho vycestovaní. Odišiel do Thajska za bratom, legálne na víza, a neskôr s falošným izraelským pasom do Európy, na územie SR, do Prahy, pričom chcel ísť do Veľkej Británie. Odporca zistil, že o kresťanstve takmer nič nevie. Pokiaľ ide o mimomanželský pomer, je zrejmé, že žena by bola vystavená vyššiemu riziku potrestania v porovnaní s mužom, preto je táto obava neveryhodná. Hoci žiadateľ uviedol, že v detskom domove dodržiaval kresťanské tradície, podľa stanoviska jeho opatrovníka sa venoval najmä zábave, alkoholu a ženám a neprejavil záujem o žiadne dostupné štúdium, mal dokonca problémy s dodržiavaním akýchkoľvek pravidiel. Ani pracovníci detského domova nemali vedomosť, že by niekedy navštívil kostol, alebo sa inak venoval kresťanskej viere. Žiadateľ bol počas konania vyšetrený psychiatrom, ktorý konštatoval, že je v zdravom psychickom stave. Odporca vydal dňa 20. septembra 2010 rozhodnutie ČAS: MU-341-27/PO-Ž-2010, ktorým zastavil konanie.

Proti rozhodnutiu bol podaný rozklad, o ktorom bolo rozhodnuté rozhodnutím ministra vnútra č. SLV-OLVS-49/2010 dňa 21. decembra 2010. Napadnuté rozhodnutie bolo zrušené a vec bola vrátená na nové prejednanie a rozhodnutie. Bolo v ňom uvedené, že bude potrebné, aby sa v ďalšom správny orgán dôsledne zaoberal novým dôvodom žiadosti menovaného, posúdil vzniknutú situáciu účastníka konania, do ktorej sa dostal svojím vyhlásením o kresťanstve v konkrétnom vzťahu ku krajine pôvodu, nakoľko vzhľadom na aktuálne pomery v Iráne môže byť účastník konania po jeho návrate do krajiny pôvodu reálne ohrozený. Je potrebné, aby prvostupňový správny orgán vyhodnotil všetky dôkazy predložené právnu zástupkyňou menovaného, vzal do úvahy dôvody vydania predbežného opatrenia vydaného Európskym súdom pre ľudské práva a dôkladne zhodnotil závažnosť momentálnej situácie účastníka konania z hľadiska existencie dôvodov na udelenie azylu podľa §§ 8 až 10 zákona o azyle, resp. poskytnutie doplnkovej ochrany podľa §§ 13a a 13b zákona o azyle a na základe toho opäť rozhodnúť.

V doplnujúcich pohovoroch žiadateľ uviedol, že chodieval každú nedeľu do kostola, navštevoval ho Iránc, ktorý mu vysvetľoval Svätú knihu. V Iráne chodil do kostola, alebo sa modlil doma, na verejnosti sa ako kresťan neprejavoval. V čase odchodu z Iránu ale nemohol mať žiadne problémy s Iránskymi orgánmi, pretože vycestoval legálne. V opačnom prípade by bol na letisku zadržaný. Pokiaľ ide o mimomanželský pomer žiadateľa, tu odporca uviedol, že v Iráne je za takýto prehrešok žena vystavená neporovnateľne vyššiemu nebezpečenstvu potrestania ako muž. Dokonca väčšina obetí znásilnenia tento čin nenahlási. Z jeho výpovedí nevyplýva, že by rodina jeho priateľky chcela, aby ona bola potrestaná. Odporca dospel k záveru, že jeho subjektívny pocit strachu pred možným trestom za mimomanželský pomer, ak k obvineniu vôbec došlo, nie je podložený objektívnym prvkom odôvodnenosti jeho strachu v zmysle Ženevského dohovoru. Pokiaľ ide o dôvod, obavy o život z dôvodu konvertovania z islamu na kresťanstvo, odporca tu uviedol, že samotné konvertovanie v Iráne nemá vo všeobecnosti za následok individuálne prenasledovanie štátom, ak konvertita rešpektuje absolútne oprávnenie moslimov na moc a nie je zapojený do misionárskej činnosti. Z pohovorov so žiadateľom bolo zrejmé, že od údajného konvertovania až do odchodu z Iránu, august 2007 - november 2008, svoju novú vieru na verejnosti neprezentoval, kresťanské sviatky neslávil, nečítal žiadnu kresťanskú literatúru, dokonca ani nevyhľadával žiadne spôsoby, ktorými by získaval vedomosti o kresťanstve. Kresťanskú vieru ďalej nešíril, ani nikoho v Iráne nenahováral na konvertovanie. Na základe toho dospel migračný úrad k záveru, že ak vôbec konvertoval, potom takýmto diskretným správaním v pokoji a bez problémov v Iráne žil a nečelil žiadnym problémom zo strany štátnych orgánov z dôvodu konvertovania a to aj napriek tomu, že o konvertovaní mala vedieť minimálne jeho rodina a priateľka. Odporca ďalej zdôraznil, že v čase konvertovania v Iráne, ani v čase podania svojej druhej žiadosti o udelenie azylu, nebol schopný správne odpovedať ani na základné otázky, overujúce jeho vedomosti o kresťanstve. Nedodržiaval ani kresťanské pravidlá. To, že jeho prvé aktivity na území SR, smerujúce k získaniu informácií o kresťanstve, sa objavili až koncom roka 2010, kedy bolo vo veci jeho druhej žiadosti vydané rozhodnutie o zastavení konania, svedčí o účelovosti jeho konania, v snahe presvedčiť migračný úrad o pravdivosti jeho tvrdení o konvertovaní. Odporca vydal dňa 31. marca 2011

rozhodnutie ČAS: MU-341-60/PO-Ž-2010, ktorým mu nebol udelený azyl ani poskytnutá doplnková ochrana.

Proti rozhodnutiu bol podaný opravný prostriedok, o ktorom rozhodol Krajský súd v Košiciach rozsudkom č.k. 5Saz/6/2011-101 dňa 4. októbra 2011. Rozhodnutie odporcu bolo zrušené. Krajský súd zaviazal migračný úrad úlohami, ktoré bolo potrebné v ďalšom konaní vykonať:

1. Opätovne vypočuť navrhovateľa ku skutočnostiam, ktorých zistenie je nevyhnutné na ustálenie skutkového, resp. skutočného stavu veci, vyhodnotiť sankcie pre maloletých za nedodržiavanie ramadanu.
2. Na pojednávaní krajského súdu žiadateľova právna zástupkyňa predložila ako nový dôkaz žiadateľov krstný list, migračný úrad má v ďalšom konaní posúdiť tento dôkaz aj v súvislosti s ostatnými dôkazmi /výpovede žiadateľa, vyjadrenia, či stanoviská cirkevných funkcionárov/.
3. Zvážiť možnosť udelenia azylu z humanitných dôvodov z dôvodu psychického stavu žiadateľa, zaujať stanovisko k dôvodom, ktoré by mohli viesť k udeleniu azylu z humanitných dôvodov a náležite odôvodniť, prečo azyl z humanitných dôvodov neudelíť.
4. Aby informácie o krajine pôvodu obsahovali riadny odkaz na zdroj informácie.
5. Zaoberať sa námietkou právnej zástupkyne, týkajúcej sa rozdielneho rozhodovania migračného úradu vo vzťahu k žiadateľom o azyl z Iránu v súvislosti s konvertovaním.
6. Prihliadnuť na predbežné opatrenie Európskeho súdu pre ľudské práva.
7. Preveriť v databáze migračného úradu tvrdenie, že žiadateľ žije v Košiciach v rodine iránskeho konvertitu. Rozhodnutie založiť do spisu a vziať ho do úvahy.
8. Krajský súd nevyhovel návrhu právnej zástupkyne na vypočutie dvoch predstaviteľov cirkvi, pretože ich vyjadrenia sú v písomnej podobe založené v azylovom spise. Povinnosťou migračného úradu je vyhodnotiť písomné vyjadrenia predstaviteľov cirkvi, na základe čoho hodnotili osobu žiadateľa, a či posudzovali i tie skutočnosti, ktoré má k dispozícii migračný úrad na základe pohovorov.
9. Právna zástupkyňa v opravnom prostriedku rozviedla ďalšie skutočnosti, ktoré predchádzali posudzovanej žiadosti o azyl a ktoré sa týkali činnosti iných štátnych orgánov. K týmto krajský súd nepovažuje za potrebné sa vyjadriť. Avšak bude treba vyhodnotiť námietku právnej zástupkyne, že sa o žiadateľovom konvertovaní dozvedeli štátne orgány od jeho priateľky, až po odchode z Iránu a prihliadnuť na to, že v stanovisku Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Trenčíne je uvedené, že žiadateľ od začiatku pobytu na území SR uvádzal, že konvertoval a celkové hodnotenie osoby žiadateľa.
10. Odvolacie námietky právnej zástupkyne, týkajúce sa tendenčnosti rozhodovania pracovníky migračného úradu pri posudzovaní predmetnej žiadosti o azyl považoval krajský súd za nepreukázané.

Správny orgán sa po vrátení veci žiadosťou znova dôkladne zaoberal. Jedným zo základných predpokladov kladného posúdenia žiadosti o azyl je kladné vyhodnotenie príbehu žiadateľa, akceptácia dôvodov žiadosti o azyl. Predpokladom takéhoto vyhodnotenia je skutonosť, že žiadateľ o azyl je hodnovernou osobou. Menovaný na území SR požiadal dvakrát o udelenie azylu. V každej žiadosti sú uvedené iné dôvody, pre ktoré požiadal o azyl, hoci bol niekoľkokrát upozornený na to, že je povinný vypovedať pravdivo a uviesť všetky skutočnosti, dôležité pre správne posúdenie jeho žiadosti. Dokonca dôvody v rámci jedného konania z časti menil a v porovnaní s dostupnými informáciami o Iráne vyznievajú nedôveryhodne. Irán legálne opustil v novembri 2008, legálne sa dopravil do Thajska, kde žil a pracoval jeho brat, bez problémov tam zotrval niekoľko mesiacov, potom sa dopravil do Turecka, odtiaľ na územie SR, ďalej pokračoval v ceste do ČR s tým, že sa chcel dopraviť do cieľovej Veľkej Británie, kde chcel požiadať o azyl. Ani v jednej krajine, kam sa bez problémov dopravil, nepožiadaval o azyl. K tomuto kroku sa rozhodol až po tom, čo bol v ČR zadržaný a vrátený späť na územie SR. Z uvedeného vyplýva, že po odchode z Iránu nevyvíjal žiadnu činnosť, ktorej jediným alebo hlavným cieľom bolo vytvorenie nevyhnutných podmienok na požadovanie medzinárodnej ochrany. Dokonca ani po prvom vstupe na územie SR bezodkladne nepožiadaval o azyl, ale pokračoval v ceste ďalej. Tým spochybnil skutonosť, že Irán opustil z dôvodu opodstatnenej obavy o svoju bezpečnosť. Ani to, že cestoval na falošný izraelský pas nie je dôvod preto, aby sa v prípade návratu do Iránu obával sankcií, pretože pokiaľ sám neuvedie túto skutočnosť, nemajú sa o tom ako dozvedieť iránskej štátne orgány. Správny orgán dospel k záveru, že žiadateľovo konvertovanie je účelové, neuprimné. Ako však bolo, na základe aktuálnych informácií o postavení konvertitov, v Iráne preukázané, jeho subjektívny pocit

strachu nie je opodstatnený, nakoľko nie je podložený objektívnou situáciou. Preto rozhodnutím číslo ČAS: MU-341-101/PO-Ž-2010 zo 7.8.2012 mu na území SR nebol udelený azyl, a pretože v prípade jeho návratu do krajiny pôvodu migračný úrad hrozbu vážneho bezprávia odôvodnene vylúčil, tým istým rozhodnutím mu nebola poskytnutá ani doplnková ochrana na území SR.

Proti tomuto rozhodnutiu sa navrhovateľ znova odvolal a Krajský súd v Bratislave rozsudkom č.. 9 Saz/62/2012-64 z 28. novembra 2012 potvrdil rozhodnutie správneho orgánu v časti o neudelení azylu a zrušil v časti o neposkytnutí doplnkovej ochrany.

Aj proti tomuto rozsudku sa navrhovateľ odvolal, pričom Najvyšší súd Slovenskej republiky vydal rozsudok sp.zn. 10Sž/12/2013 dňa 22. mája 2013, ktorým rozsudok krajského súdu zmenil tak, že rozhodnutie migračného úradu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Podľa rozsudku bolo úlohou migračného úradu: preskúmať, či žiadateľ nielen formálne konvertoval na kresťanstvo a akým spôsobom môže preukázať, že svoju konverziu i naplňa svojím životom a reálnymi skutkami, pre ktoré by bol jeho návrat do Iránu vylúčený. Pri dokazovaní o tejto otázke by sa migračný úrad nemal vyhýbať spolupráci s osobami a orgánmi, ktoré v tomto smere môžu o navrhovateľovi poskytnúť relevantné informácie /duchovní, kresťanské spolky, cirkvi, pod./ Ďalej je preukázané, že žiadateľ najneskôr počas pobytu na území SR konvertoval na kresťanskú vieru, čo bolo aj medializované a tým bola možná identifikácia žiadateľa orgánmi Iránu, preto je treba posúdiť; či nie je utečencom na mieste.

Po vrátení veci Najvyšším súdom SR vykonal odporca s navrhovateľom ďalší doplňujúci pohovor, ktorý bol primárne zameraný na overenie, či žiadateľ po tom, čo na území SR konvertoval na kresťanstvo, čo je nespochybniteľný fakt, pretože počas konania predložil krstný list, žije svoj každodenný život v súlade s kresťanským vierovyznaním. Zo zápisnice z pohovoru je zrejmé, že nežije v súlade s týmto novým vierovyznaním, aj keď mu v tom objektívne nič nebráni. Priznal, že do kostola veľmi nechodí a v poslednom období, čo sa zdržiava v Bratislave, nebol v kostole vôbec. Na ospravedlnenie uviedol, že nepozná ľudí v Bratislave, ktorí chodia do kostola a nepozná ani kostoly v Bratislave. Pokiaľ aj chodieval do kostola v obci Trnávka neďaleko PT Rohovce, bolo to sporadické, v rôzne dni, pomodlil sa a išiel preč. Počas celej doby zdržiavania sa na území SR od roku 2009 bol iba dvakrát na svätej spovedi, aj to v čase pred a po podmiennečnom krste v Košiciach. Ako podmiennečne pokrstený gréckokatolíkom nevedel uviesť ani jedno meno duchovného tejto cirkvi. Do dnešného dňa nevie ani jednu kresťanskú modlitbu, pričom uviedol, že v podstate sa modlí vlastnými slovami. Nevedel správne uviesť ani jeden cirkevný, kresťanský sviatok, nevyhľadáva žiadnu kresťanskú komunitu. Skôr naopak, zdržiava sa v Bratislave, na ubytovni, ktorú vlastní albánsky moslim, ktorému s prevádzkovaním ubytovne podľa vlastný slov pomáha. Pretože z jeho ostatnej výpovede je zrejmé, že svoj každodenný život nežije v súlade s kresťanským vierovyznaním, neuviedol, že by pôsobil, resp. vyhľadával kresťanské komunity, nebolo možné požiadať o spoluprácu duchovných, kresťanské spolky a pod., na poskytnutie relevantných informácií o žiadateľovi, ako to najvyšší súd dal migračnému úradu v ďalšom konaní za povinnosť. Odhliadnuc od toho, migračný úrad sa v minulosti nevyhýbal spolupráci s duchovnými pri posudzovaní opodstatnenosti žiadosti o azyl menovaného. V priebehu konania boli k jeho prípadu zaslané listy duchovných /list I. N. B., biskupa, list I. D. G., prezidenta Slovenskej katolíckej charity, list pána S. H., člena rehole Spoločnosti Ježišovej/, ktoré migračný úrad vyhodnotil a zaujal k nim stanovisko. Okrem toho správny orgán písomne požiadal duchovného, ktorý udelil menovanému sviatosti krstu, myropomazania a Eucharistie, ktoré sa v obrade gréckokatolíckej cirkvi udeľujú spoločne, o poskytnutie informácií, ohľadom duchovného života žiadateľa. Avšak ani predstavitelia cirkvi v písomnostiach nemohli potvrdiť úprimný záujem menovaného o kresťanskú vieru. Sú písané v duchu kresťanskej lásky k blížnemu. Z uvedeného možno vyvodíť jednoznačný záver, ako už niekoľkokrát v priebehu tohto konania bolo konštatované, že žiadateľ nepreukázal úprimnosť konvertovania. Svoju konverziu na kresťanskú vieru nenaplnia svojim každodenným životom, ani žiadnymi inými skutkami. Konverziu žiadateľa naďalej považuje migračný úrad za formálnu, neúprimnú a účelovú, s cieľom získať legalizáciu pobytu na území SR. V krajinách Európskej únie nie je vlastníctvo krstného listu žiadateľov o azyl z Iránu, bez ďalšieho dokazovania a preverovania, zárukou na poskytnutie medzinárodnej ochrany. Inak to nie je ani v podmienkach SR. Migračný úrad ďalej uviedol, že sa v ostatnom období stretáva s prípadmi iránskych konvertitov, ktorí požiadali o azyl z dôvodu obavy o život v prípade návratu do

krajiny pôvodu. Okrem prípadov, kedy takýto žiadatelia nakoniec požiadali o dobrovoľný návrat do Iránu, riešil migračný úrad v ostatnom období prípady iránskych konvertitov, ktorí dokonca preukázali nielen rozsiahle vedomosti o "novom vierovyznaní", ale aj aktivity v duchu "nového vierovyznania", dokonca predložili potvrdenia u krste, čiže tiež predložili dôkazy o konvertovaní. Po dôkladnej analýze prípadov, nebola preukázaná opodstatnenosť obáv pred možným trestom za to, že títo konvertovali, preto im nebol udelený azyl, ani poskytnutá doplnková ochrana.

Správny orgán zadovážil a do spisu založil aktuálne informácie o všeobecnej situácii, ako aj situácii konvertitov v Iráne, z ktorých je zrejmé, že situácia v Iráne, od vydania predchádzajúceho rozhodnutia v prípade žiadosti o azyl menovaného, je v podstate nezmenená, hoci existujú náznaky zlepšenia všeobecnej politickej situácie v krajine. Žiadne zmeny nenastali ani v postavení konvertitov. Obyčajný konvertita teda viacmenej nebude čeliť prenasledovaniu, aktívny konvertita, pastor, šíriteľ viery alebo cirkevný vodca môže čeliť prenasledovaniu a rovnako tomu môže byť aj u obyčajného konvertitu s rizikovými faktormi. Aj pre ľudí, ktorí konvertujú na kresťanstvo, nie sú riziká tak vysoké, ak sa osoba správa diskretne. Na druhej strane, ako náhle osoba začne obracať na vieru, vstúpi do novej skupiny ľudí, ktorá môže byť ohrozená. Ďalší zdroj v Iráne, ktorý je dobre informovaný o kresťanoch uviedol, že akékoľvek konvertovanie je považované za nezákonné a môže byť predmetom trestného stíhania s trestom smrti, avšak sú známe len jeden alebo dva prípady, kedy obvinenie z odpadlictva viedlo k odsúdeniu, v oboch prípadoch sa jednalo o konvertitov, pastora. Na otázku, či obyčajní kresťania v Iráne čelia riziku kvôli svojej kresťanskej viere, uviedol ten istý zdroj v Iráne, že žiadne osoby narodené vo vnútri kresťanskej komunity nečelia nejakému riziku z dôvodu náboženskej príslušnosti. Čo sa týka legislatívy vo vzťahu k odpadlictvu, ani tu nedošlo v ostatnom období ku zmenám. Odpadlictvo, ako akt opustenia alebo vzdania sa nejakého náboženstva, stále nie je kodifikované ako trestný čin podľa trestného zákona v Iráne. Odpadlictvo je možné trestať na základe práva šaria. Problémom je nepriehľadná sústava súdov, a najmä vo vidieckych oblastiach prevažovanie práva šaria. Civilné zákony Iránu nezakazujú konvertovanie z islamu a nepoznajú ani žiadne tresty za konvertovanie. Zo všetkých dostupných informácií je teda zrejmé, že opatrenia iránskych orgánov sú zamerané na aktívnych konvertitov, vysokoprofilových konvertitov, šíriteľov viery, pričom nie sú správy o tom, že by obyčajní konvertiti, ktorí vyznávajú svoju vieru v súkromí a dodržiavajú všetky ostatné zákony, ako aj právne obmedzenia, a viera je pre nich súkromnou záležitosťou, v Iráne čelili nejakým problémom, čo je aj prípad menovaného. Ako v ostatnom pohovore navrhovateľ uviedol, hoci je pokrstený, do kostola nechodí, nepozná žiadne kresťanské modlitby, nevedel sa pomodliť ani v rodnej perštine, v podstate nepozná žiadne kresťanské sviatky, svoj každodenný život vôbec nevedie v duchu pravidiel kresťanskej viery, a podľa neho je to v poriadku, ak sa vlastnými slovami doma pomodlí. Takýmto spôsobom môže bez obáv o svoju bezpečnosť žiť svoj život, v duchu novej viery na ktorú dobrovoľne konvertoval, v krajine jeho pôvodu, v Iráne.

Pokiaľ ide o medializáciu jeho prípadu, odporca tu uviedol, že orgány štátu, z ktorého žiadateľ pochádza, teda Iránu, sa nemali ako dozvedieť o jeho konvertovaní na území SR. Migračný úrad neposkytuje žiadne údaje o žiadateľoch krajinám, z ktorých pochádzajú, a ktoré je možné potenciálne považovať za pôvodcov prenasledovania, o čom bol žiadateľ informovaný. V článku bolo k identite osoby uvedené "Iránec R.M.". Z takto uvedených údajov nie je možné identifikovať o koho sa konkrétne jedná. Okrem toho aj po zadaní celého mena ako má žiadateľ do ľubovoľného internetového vyhľadávača je zrejmé, že toto meno je dosť frekventované. Preto migračný úrad má za to, že takouto medializáciou prípadu, bez ďalších údajov, nebolo možné iránskymi orgánmi žiadateľa jednoznačne identifikovať.

Osoba sa nestáva utečencom "sur place" automaticky iba tým, že by vykonala určitú činnosť. V žiadateľovom prípade odporca posudzoval, či jeho počínaním na území SR /konvertovanie/, nastali také skutočnosti, že by sa mohol opodstatnene obávať prenasledovania z náboženských dôvodov, čím by sa stal utečencom "sur place". Po komplexnom preskúmaní jeho prípadu a vyhodnotení situácie v krajine pôvodu migračný úrad dospel k záveru, že v Iráne mu ako konvertitovi nehrozí žiadna z foriem prenasledovania v zmysle zákona o azyle. Ako bolo preukázané, konvertiti na kresťanstvo môžu čeliť v Iráne prípadným problémom, ide však o konvertitov, ktorí pôsobia na vedúcich cirkevných pozíciách, dávajú sa vysvätiť za kňazov, prípadne vedome pôsobia na moslimov v snahe obrátiť ich na

kresťanstvo. Aj tu však ide väčšinou o krátkodobé zadržania s tým, že úrady potom za prepustenie vyžadujú vysoké kaucie. Po pár dňoch zadržania sú väčšinou prepustení. V praxi žijú konvertiti rovnako ako rodení kresťania. Predpokladom je však, že sa správajú nenápadne a vyznávajú svoju vieru v rámci vlastnej náboženskej komunity. Vieru považujú za súkromnú záležitosť, čo väčšina z nich aj robí. Zo všetkých dostupných správ je zrejmé, že opatrenia iránskych orgánov sú namierené na aktívnych konvertitov, pričom nie sú správy o tom, že by obyčajní konvertiti, ktorí vyznávajú svoju vieru v súkromí a dodržiavajú všetky ostatné zákony, ako aj právne obmedzenia, v Iráne čelili nejakým problémom. Na základe uvedenej analýzy, ako aj zistenej skutočnosti, že žiadateľ po konvertovaní na území SR verejne nevykonáva žiadnu činnosť v súvislosti s kresťanským vierovyznaním, nebolo ničím preukázané, že by sa iránske orgány dozvedeli o jeho konvertovaní, migračný úrad nepovažuje žiadateľa za utečenca "sur place" na základe vlastného počínania.

Odporca sa opätovne zaoberal aj možnosťou udelenia azylu z humanitných dôvodov, ako to vyplýva z § 9 zákona o azyle, na ktorý nie je právny nárok, ani subjektívne právo, pričom dospel k záveru, že žiadateľ naďalej nespadá ani pod jeden z prípadov humanitných dôvodov, ako sú uvedené v nariadení.

Odporca dospel k záveru, že žiadateľom deklarovaný subjektívny pocit strachu nie je podložený objektívnym prvkom odôvodnenosti jeho strachu v zmysle Ženevského dohovoru. Výhodnotením výpovedí žiadateľa a porovnaním s relevantnými informáciami o krajine pôvodu nebolo preukázané, že by mu reálne hrozila situácia, ktorej sa v prípade návratu do Iránu obáva. Pretože v jeho prípade chýba objektívna stránka obáv z prenasledovania, je jeho obava pred prenasledovaním z dôvodov relevantných pre udelenie azylu neopodstatnená. Berúc do úvahy všetky uvedené skutočnosti dospel migračný úrad k záveru, že v žiadateľovom prípade neboli splnené zákonom stanovené dôvody pre udelenie azylu podľa § 8, § 9 a § 10.

Odporca preto posúdil, či sú splnené podmienky poskytnutia doplnkovej ochrany. Občania Iránu môžu cestovať v rámci krajiny a meniť svoje miesto pobytu bez toho, aby potrebovali oficiálne povolenie. Na vycestovanie do zahraničia vláda vyžaduje, aby všetci občania mali povolenie na opustenie krajiny. Ako menovaný uviedol, Irán bez problémov, legálne, s iránskym cestovným pasom, opatreným thajskými vízami opustil. O systéme kontroly osôb pri odchode z krajiny, v zmysle, či sa daná osoba dopustila závažného trestného činu, vedel a potvrdil, že v čase odchodu z Iránu nemal žiadne problémy s oficiálnymi štátnymi orgánmi. Z informácií o navrátilcoch ďalej vyplýva, že Iránci, ktorí sa vrátili domov na svoje pasy, nečelia žiadnym problémom na letisku. Ani dlhý pobyt v zahraničí sám o sebe nie je problémom, ak osoba opustila krajinu legálne, čo je prípad menovaného. Iránci, ktorí opustili krajinu legálne, ale vracajú sa na Laissez-passer môžu byť dopytovaní prísťahovaleckou políciou na letisku, avšak podľa Medzinárodnej organizácie pre migráciu nikto pri ceste späť nebol zatknutí. V Iráne nejde o trestný čin, ak osoba v zahraničí požiada o azyl. Ďalej uviedol, že približne 60 % Iráncov, ktorým bol v zahraničí udelený azyl, bez problémov cestujú tam a späť medzi Iránom a ďalšími krajinami. V prípade, keby aj vyhlásenia žiadateľa o jeho konvertovaní v Iráne boli pravdivé, potom skutočnosť, že vyše roka, ako kresťanský konvertita, bez problémov v Iráne žil, potvrdzuje informácie o postavení tzv. bežných konvertitov v tejto islamskej krajine v zmysle, že samotné konvertovanie nemá vo všeobecnosti za následok individuálne prenasledovanie iránskymi štátnymi orgánmi, ako aj to, že pokiaľ tam skutočne konvertoval, potom v Iráne ako kresťan žil takým spôsobom, že nepútal na seba žiadnu pozornosť štátnych orgánov. Čo sa týka možnej identifikácie žiadateľa iránskymi orgánmi na základe medializácie prípadu migračný úrad má za to, že nebolo preukázané, že by táto bola v takej miere, aby bolo možné osobu, ktorej sa článok týka, jednoznačne identifikovať, a tým vystaviť bezpečnostnému riziku, v prípade návratu do Iránu. Preto v prípade žiadateľovho návratu do krajiny pôvodu možno hrozbu vážneho bezprávia v podobe uloženia trestu smrti alebo jeho výkonu vylúčiť. Napriek tomu, že moslimské tradície striktné nedodržiaval, ako väčšina mladých Iráncov, po tom, čo sa dostavil na súd za účelom podania vysvetlenia, súd tieto akceptoval, bola mu uložená peňažná pokuta a prípady porušenia zákonov moslimských tradícií boli vyriešené a uzavreté. V jeho prípade teda nebolo preukázané, že by bol v minulosti v Iráne vystavený mučeniu alebo neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestu. Keďže v priebehu konania nebolo ničím preukázané, že by vykonával takú činnosť, ktorá by viedla štátne orgány k neprimeraným opatreniam voči jeho osobe a možná identifikácia žiadateľa

iránskymi orgánmi na základe medializácie prípadu nebola preukázaná, migračný úrad vylúčil, že v prípade jeho návratu do Iránu by mu hrozilo vážne bezprávie v podobe mučenia alebo neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania alebo trestu. Vzhľadom na to, že v Iráne v súčasnosti neprebíha žiaden ozbrojený konflikt, situácia v krajine je nemenná, s náznakmi zlepšenia všeobecnej politickej situácie, možno v prípade návratu žiadateľa do Iránu vylúčiť aj reálnu hrozbu vážneho a individuálneho ohrozenia života alebo nedotknuteľnosti osoby, z dôvodu svojvoľného násillia počas medzinárodného alebo vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu. Preto mu nebola poskytnutá doplnková ochrana.

V závere svojho rozhodnutia odporca uviedol, že sa od začiatku dôsledne zaoberal opakovanou žiadosťou o azyl. Pre objektívne posúdenie žiadosti vykonal so žiadateľom 5 pohovorov. K prípadu zadovážil a do spisu založil množstvo relevantných informácií. Ďalej bolo k prípadu zaslaných niekoľko listov od cirkevných predstaviteľov a iných organizácií, ktoré poznali žiadateľa a tak mohli poskytnúť ďalšie relevantné informácie. Čo sa týka faktického stavu, že žiadateľ je konvertita, ten migračný úrad nespochybňuje, pretože žiadateľ predložil hodnoverný dôkaz, potvrdenie o krste. S predkladaním krstných listov, resp. potvrdení o krste, sa stretávajú nielen iné krajiny Európskej únie, ale v ostatnom období aj SR. Avšak nie vždy bolo preukázané, že tieto boli predkladané v dobrom úmysle, ako dôkaz toho, že osoba nielen absolvovala proces konvertovania, teda samotný krst, ale skutočne po tomto akte žije svoj každodenný život v duchu novej viery, na ktorú sa dobrovoľne, po dôkladnej duchovnej príprave rozhodla konvertovať. Podľa materiálu UNHCR "Kritériá a postupy pri udeľovaní statusu utečenca podľa Konvencie z r. 1951 a podľa Protokolu z r. 1967 o postavení utečencov" (Ženeva, 1992), kapitoly II., sa pojem utečenec vzťahuje na kohokoľvek, kto sa vzhľadom na opodstatnené obavy z prenasledovania, z dôvodov podľa Konvencie, nachádza mimo krajiny svojej štátnej príslušnosti. Pritom slovný zvrät "opodstatnené obavy z prenasledovania" je kľúčovou formuláciou definície pojmu utečenec. Vzhľadom k tomu, že strach je subjektívny pocit, definícia obsahuje subjektívny prvok v osobe žiadateľa o priznanie statusu utečenca. K prvku strach, ktorý predstavuje stav mysle a subjektívne kladenú podmienku, pristupuje formulácia "opodstatnený". To znamená, že to nie je iba stav mysle dotýčnej osoby, ale musí byť aj podložený objektívnou situáciou. Keďže formulácia "opodstatnený strach" obsahuje subjektívny aj objektívny prvok, pri rozhodovaní o existencii opodstatneného strachu je nutné uvažovať o oboch jej zložkách. Aby teda osoba mohla byť považovaná za utečenca, musí preukázať, že sa opodstatnene obáva perzekúcie pre niektorý z dôvodov relevantných pre udelenie statusu utečenca. Z toho dôvodu migračný úrad zisťoval a v priebehu konania niekoľkokrát aktualizoval správy o krajine pôvodu žiadateľa vo vzťahu k zaobchádzaniu iránskych úradov k osobám, ktoré sa islamu zriekli, resp. ktoré prestúpili na iné vierovyznanie, ako aj vo vzťahu k všeobecnej bezpečnostnej situácii v Iráne, a následne získané informácie vyhodnocoval a konfrontoval s výpoveďami žiadateľa. Na základe toho migračný úrad zisťoval možné bezpečnostné riziko jeho návratu do Iránu tak, ako bol správny orgán zaviazaný rozsudkom krajského súdu. Z uvedeného je teda zrejmé, že žiadateľovo konvertovanie, ktoré preukázal potvrdením o krste, a následná príslušnosť ku kresťanstvu, nepostačuje na preukázanie opodstatnenosti žiadosti o priznanie statusu utečenca. V priebehu konania nebolo preukázané, že žiadateľom deklarovaný subjektívny pocit strachu z dôvodu konvertovania je podložený objektívnym prvkom odôvodnenosti jeho strachu v zmysle Ženevského dohovoru. Preto mu status utečenca nebol priznaný. Migračný úrad naďalej zastáva názor, že bolo preukázané, že žiadateľovo konvertovanie je neúprimné a účelové. Skutočnosť, že migračný úrad opakovane overoval žiadateľove vedomosti o kresťanstve, a že sa zaujímal, akým spôsobom naplňa svoj každodenný život ako kresťan, považuje migračný úrad za správne a v súlade s úlohami, ktoré mu boli rozsudkom najvyššieho, resp. krajského súdu dané. Migračný úrad nesúhlasí s tým, ako to vo vyjadrení uviedla právna zástupkyňa, že v Iráne chcel žiadateľ žiť slobodnejšie, preto prestal žiť v súlade s islamskými tradíciami a rozhodol sa konvertovať na kresťanstvo, ktoré jeho kritériá slobodnejšieho života spĺňalo, pretože bolo preukázané, že žiadateľ vôbec neovláda zásady kresťanského vierovyznania. Preto takto o motíve konvertovania nemožno ani uvažovať. V konečnom dôsledku ho žiadateľ počas konania ani takto neformuloval. Poukázal na to, že každé vierovyznanie má určité pravidlá a z nich vyplývajúce aj obmedzenia, kresťanstvo nevynímajúc. Podľa toho, akým životom žije na území SR je zrejmé, že ani kresťanské vierovyznanie mu nevyhovuje, keďže nedodržiava ani kresťanské zásady a z nich vyplývajúce určité obmedzenia. A ako je z jeho výpovedí zrejmé, v Iráne skutočne žil slobodnejším životom, islam striktné nedodržiaval tak, ako ho väčšina Iráncov nedodržiava, dokonca ani jeho otec striktné nežil v súlade s

islamom, napriek tomu sa mu nič také nestalo /okrem napomenutia a zaplatenia pokuty počas ramadanu/, čo by ho objektívne donútilo Irán opustiť. O konvertovaní, teda o zrieknutí sa jedného vierovyznania a stať sa vyznávačom iného, bolo už spomenuté, že je to veľmi závažná, duchovná udalosť. Pokiaľ osoba sa úprimne rozhodne zmeniť svoje vierovyznanie, tak to vychádza z hlbokého vnútorného presvedčenia, na základe veľkého množstva informácií o novom vierovyznaní. Je pravda, že aj v podmienkach SR žije veľa kresťanov, ktorí o náboženstve majú mizivé informácie a nežijú v súlade so zásadami kresťanskej viery, napriek tomu sa považujú za kresťanov, pretože boli pokrstení, a sú to práve tí kresťania, za ktorých v útlom veku rozhodli rodičia, dali ich pokrstiť, a v podstate za nich rozhodli, čo sa týka vierovyznania. A však konvertovanie je z vlastného rozhodnutia každej takejto osoby, ktorému predchádza dôsledná duchovná príprava. Práve v prípade konvertitov je charakteristické, že nielen, že prešli duchovnou prípravou, ale neustále si vedomosti o novom vierovyznaní prehľbujú a prirodzene im prispôsobujú svoje správanie, svoj každodenný život. Pritom to nevnímajú ako nejaké vynucovanie alebo obmedzovanie ich ďalšieho života. V tomto zmysle nemožno ospravedlniť žiadateľove nevedomosti o kresťanstve, ani to, že nežije v súlade s touto vierou. V konečnom dôsledku aj najvyšší súd v rozsudku, ktorým zrušil predchádzajúce rozhodnutie migračného úradu, dal správnomu orgánu za úlohu preskúmať, či žiadateľ nielen formálne konvertoval na kresťanstvo a akým spôsobom môže preukázať, že svoju konverziu i naplnia svojim život a reálnymi skutkami, pre ktoré by bol jeho návrat do Iránu vylúčený. Aj z tohto možno vyvodiť, že žiadateľov návrat do Iránu nie je vylúčený. Čo sa týka rozdielnosti medzi SR a Iránom, najmä v ponímaní možných zásahov do náboženskej slobody, tak tá skutočne existuje, avšak vzhľadom na to, že nebolo preukázané, že by sa žiadateľ správal ako kresťan, a to ani verejne, ani v súkromí, a na základe informácií o situácii konvertitov v Iráne, ako sú vyššie analyzované, je zrejmé, že táto v jeho prípade, ako sa žiadateľ prezentoval, nedosahuje úroveň perzekúcie. Čo sa týka medializácie prípadu žiadateľa, ani tu sa nepreukázalo, že na základe nej mohli iránske orgány žiadateľa jednoznačne identifikovať, preto ani v tomto nemožno jeho strach z prenasledovania z náboženských dôvodov považovať za ešte viac opodstatnený. Aj keď sa v konaní nezistili dôvody na udelenie azylu podľa § 8 a objektívne ani podľa § 10 zákona o azyle, migračný úrad nepristúpil na udelenie azylu z humanitných dôvodov, aj keď sa tu žiadateľ zdržiava už od roku 2009, je mladý človek a plynulo ovláda slovenský jazyk. Jeho opakovanú žiadosť o azyl považuje za účelovú, s cieľom dosiahnutia legalizácie pobytu na území SR.

V.

Právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z.) k záveru, že rozsudok krajského súdu je potrebné zmeniť. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 OSP, s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 12. augusta 2014 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku).

Konanie o udelenie azylu na území Slovenskej republiky je upravené v zákone o azyle. Udelenie azylu na území Slovenskej republiky je spojené so splnením podmienok taxatívne uvedených v ustanovení § 8 zákona o azyle, t. j. v prípade žiadateľa o azyl musia byť preukázané opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, prenasledovania za uplatňovanie politických práv a slobôd a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu.

V citovanom ustanovení ide o zákonné vyjadrenie ústavnej garancie poskytovania azylu cudzincom prenasledovaným za uplatňovanie politických práv a slobôd (čl. 53 prvá veta Ústavy Slovenskej republiky).

Podľa § 8 zákona o azyle ministerstvo udelí azyl, ak tento zákon neustanovuje inak, žiadateľovi, ktorý

a/ má v krajine pôvodu opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu, alebo
b/ je v krajine pôvodu prenasledovaný za uplatňovanie politických práv a slobôd.

Podľa § 10 zákona o azyle ministerstvo na účel zlúčenia rodiny udelí azyl, ak tento zákon neustanovuje inak,

a/ manželovi azylanta, ak manželstvo trvá a trvalo aj v čase, keď azylant odišiel z krajiny pôvodu a azylant so zlúčením vopred písomne súhlasí,

b/ slobodným deťom azylanta alebo osoby podľa písmena a/ do 18 rokov ich veku alebo

c/ rodičom slobodného azylanta mladšieho ako 18 rokov, ak s tým azylant vopred písomne súhlasí (ods. 1).

Žiadatelia uvedení v odseku 1 sa počas konania o udelenie azylu musia zdržiavať na území Slovenskej republiky (ods. 2).

Ministerstvo udelí azyl osobám uvedeným v odseku 1, len ak ide o zlúčenie rodiny s azylantom, ktorému bol azyl udelený podľa § 8 (ods. 3).

Ministerstvo udelí azyl aj dieťaťu narodenému azylantke na území Slovenskej republiky, ak je splnená povinnosť podľa § 4 ods. 5 (ods. 4).

Podľa § 13a zákona o azyle ministerstvo poskytne doplnkovú ochranu žiadateľovi, ktorému neudelilo azyl, ak sú vážne dôvody domnievať sa, že by bol v prípade návratu do krajiny pôvodu vystavený reálnej hrozbe vážneho bezprávia, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 13b zákona o azyle ministerstvo na účel zlúčenia rodiny poskytne doplnkovú ochranu ak tento zákon neustanovuje inak,

a/ manželovi cudzinca, ktorému sa poskytla doplnková ochrana podľa § 13a, ak manželstvo trvá a trvalo aj v čase, keď cudzinec odišiel z krajiny pôvodu a tento cudzinec so zlúčením vopred písomne súhlasí,

b/ slobodným deťom cudzinca, ktorému sa poskytla doplnková ochrana podľa § 13a, alebo osoby podľa písmena a/ do 18 rokov ich veku alebo

c/ rodičom slobodného cudzinca, ktorému sa poskytla doplnková ochrana podľa § 13a, mladšieho ako 18 rokov (ods. 1).

Žiadatelia uvedení v odseku 1 sa počas konania o udelenie azylu musia zdržiavať na území Slovenskej republiky (ods. 2).

Ministerstvo poskytne doplnkovú ochranu aj dieťaťu narodenému na území Slovenskej republiky cudzinke, ktorej sa poskytla doplnková ochrana, ak je splnená povinnosť podľa § 4 ods. 5 (ods. 3).

V predmetnej veci je potrebné predostrieť, že predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie odporcu o neudelení azylu a neposkytnutí doplnkovej ochrany, preto primárne v medziach odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporcu, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľa v opravnom prostriedku, a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia odporcu.

Navrhovateľ v odvolaní proti rozsudku krajského súdu namietal, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (zásada právnej istoty), súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Z predloženého spisového materiálu je zrejmé, že navrhovateľ preukázateľne prijal kresťanskú vieru. Ako vyplýva z rozsudku Najvyššieho správneho súdu Českej republiky zo dňa 19. augusta 2004 publikovaného pod č. 903/2006 Sb., ako aj rozsudku č.k. 5 Azs 2/2013-26 z 29. mája 2014 „je obtížné, ne-li nemožné stanovit jakákoliv měřítka hodnocení subjektivních znalostí člověka o náboženství nebo víře, na druhou stranu však lze jistou, alespoň minimální, povědomost o této víře od žadatele o mezinárodní ochranu, který tvrdí, že zastává určitá náboženská přesvědčení, o která opírá své azylově relevantní důvody, požadovat v těch případech a v tom rozsahu, které odpovídají osobním charakteristikám daného žadatele i charakteristikám prostředí, z něhož pochází."

Nie je možné jednoznačne povedať, že by navrhovateľ určité vedomosti zodpovedajúce jeho vzdelaniu, jazykovému vybaveniu, kultúrnemu prostrediu odkiaľ pochádza a jeho skúsenostiam nepreukazoval. Z porovnania jednotlivých pohovorov, vykonaných s navrhovateľom, vyplýva, že navrhovateľove znalosti o kresťanstve sa do určitej miery prehlbovali. Ide o bežného veriaceho, a ako uviedol navrhovateľ vo svojich podaniach, často majú aj bežní slovenskí veriaci značné medzery vo vedomostiach o svojom náboženstve, a nikto nepochybuje o tom, že ide o kresťanov. Ani rádoví kresťania nedodržiavajú všetky pravidlá katolíckej viery. Navrhovateľ bol na území Slovenskej republiky pokrstený, je preto bez pochybností zrejmé, že sa kresťanom stal. Kresťanstvo, viera nie je merateľná počtom návštev kostolov, ide hlavne o vnútorné presvedčenie toho ktorého veriaceho. Odvolaciemu súdu nie je takisto jasné, ako si môže byť správny orgán istý, že v Iráne sa o navrhovateľovom konvertovaní nemôžu dozvedieť, a preto nebude mať po návrate do krajiny pôvodu žiadne problémy v súvislosti so svojim konvertovaním na kresťanstvo, navyše keď problémy s náboženskou políciou mal aj pred opustením krajiny pôvodu. Aj v prípade, ak by navrhovateľ nebol konvertitom, resp. ak by táto skutočnosť nebola preukázaná, z jeho výpovedí je zrejmé, že nechce žiť a ani nežil v duchu islamského náboženstva, s ktorým nesúhlasí, a preto by ho bolo možné považovať za odpadlíka od islamu, čo má rovnaké následky ako konvertovanie.

Pokiaľ ide o materiály nachádzajúce sa v spisoch, použité v predmetnom konaní, tieto nevyklúčujú nebezpečenstvo prenasledovania konvertitov. Problémy spravidla nemajú tí, ktorí svoju vieru nedávajú verejne najavo. Od žiadateľa o azyl či doplnkovú ochranu ale nie je možné žiadať, aby zabránil svojmu prenasledovaniu v krajine pôvodu tým, že sa vzdajú prejavov svojej viery. Vyplýva to aj z rozhodnutia Súdneho dvora C-71/11 a C-99/11 z 5. septembra 2012 „článok 2 písm. c) smernice treba vykladať v tom zmysle, že obava žiadateľa z prenasledovania je oprávnená vtedy, ak príslušné orgány s ohľadom na osobnú situáciu žiadateľa zastávajú názor, že je dôvodné sa domnievať, že po jeho návrate do jeho krajiny pôvodu bude vykonávať náboženské úkony, ktoré ho vystavia skutočnému riziku prenasledovania. Pri individuálnom posudzovaní žiadosti o získanie postavenia utečenca uvedené orgány od žiadateľa nemôžu odôvodnene požadovať, aby sa týchto svojich náboženských úkonov vzdal."

V ďalšom konaní bude potrebné znova dôkladne vyhodnotiť, či konvertovanie navrhovateľa na kresťanstvo nezakladá niektorý z dôvodov na udelenie azylu, prípadne poskytnutie doplnkovej ochrany na území Slovenskej republiky, a to na základe všetkých zistených skutočností, nielen tých, ktoré sú v neprospech navrhovateľa.

Z vyššie uvedených dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že odvolacie námietky navrhovateľa boli dôvodné a pokiaľ krajský súd na ne neprihliadol a považoval rozhodnutie odporcu za rozhodnutie vydané v súlade so zákonom o azyle, Najvyšší súd Slovenskej republiky sa s takýmto právnym záverom krajského súdu nestotožnil a dospel k záveru, že rozsudok krajského súdu je potrebné podľa § 220 OSP zmeniť tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

O náhrade trov konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 OSP a § 151 ods. 1 a 5 OSP v spojení s § 224 ods. 1 a 2 OSP a § 246c ods. 1 veta prvá OSP tak, že navrhovateľovi, ktorý mal úspech vo veci, priznal právo na náhradu trov odvolacieho konania podľa vyčíslenia jeho právnej zástupkyne v zmysle vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška“) vo výške spolu 528,45 Eur titulom trov právneho zastúpenia za 4 úkony právnej pomoci - 4 x 130,16 Eur (prevzatie a príprava právneho zastúpenia, písomné podanie opravného prostriedku, zastupovanie na

súde, písomné podanie odvolania) a 7,81 Eur režijný paušál.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.